

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 12. Erat mutum. Opposita Christus & diabolus obeunt officia, & quisque suo hoc in homine fungebatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

bus arma eripui, visum cecis restitui, loquelam mutui, & auditum surdo, sensus, esse, motum, vitam qua gaudens frigitur, ipsum vero, in apertam insamemque fugam expulsi deridendum. Consequens igitur est, hoc idcirco factum, quod viribus longe illum antecedo, quibus cedat necesse est potentia inferior. Prout, si talis est vt nullum timeat, & omnes antecedit robore creaturas, mei tamen brachij fortitudo, certam omnem excedit fortitudinem, ac consequenter, credite diuinam esse & supernaturalem.

Lib. 10. de civ. c. 7. 3. Ratio.

Viden' (quarj D. Aug.) quid agat Rex ille potentissimus, vim infert Satanæ, ciuitatibus exturbat, quas pacifice possidebat, & hic finis descensus eius de celo, & aduentus in mundum. Hoc laudatur eius facinus in Magdalenæ ciuitate diaboli, quam sepe incolebant demones, vt huius principes armati quibus armis? mulieris intoris crinibus, ore lubrico, manibus auris, odoribus preciosis, quibus in ruinam plurimas trahebat animas. (Quia vt inquit D. Gregor. Nazianzen.) *Nevis, metipso tanquam armis in perniciem vitur diabolus.* Superuenit Christus viribus potentior, & omnes illa debellat ciuitate, munitiones diuini arma prædatur, prostermit, & ea quibus in Magdalenæ perniciem vsus ille fuerat, in pietatis conuertit instrumenta, dum oculis lauat crimina, capillis pedes Saluatori tergit, osculat ore, manibus pedes ingit sacratissimos illius qui se in pristinam assertit libertatem.

D. Greg. Naz. In Apol.

In ps. 67.

Isai. 6.

Ps. 67. 13.

Idem dicendum de D. Paulo, D. Mattheo D. Augustino, & alijs. Et hoc (vt notat D. Aug.) Quando diabolus totum sibi subrogauerat mundum, vocabaturque: *Princeps huius mundi,* & hominibus ipsis vt armis suis potentissimis utebatur: venit Christus Saluator noster, illo fortior. *Deus fortis* bello aggreditur, mundo prope lli, ipsa eius capit arma quibus contra diabolum celeberrimos, obtinet triumphos, quosdam Apostolos creat, alios Prophetas, Pastores alios & Doctores: hac quippe distribuit armorem est, teste D. August. quam præcinit Psaltes David. *Rex virtutum dilecti.* *Ecce. Species domus diuideret spolia.* d. Hic ille rex est regum, & Dominus dominantium, qui vires suas exerit, & ostendit, quod exornet, dret, & opimis corde coret exuuijs domum suam & spolijs, quæ a demicis prostratisque detrahit, victor inimicis.

§. 12. Erat mutum. Opposita Christo & diabolus iobent officia, & quisque suo hoc in homine fungebatur

DVos igitur habes reges tibi contrarios, cogitationibus, intentionibus exercitijs, officijsque repugnantes. Quod officium Christi Saluare perditos, illuminare cecos, vitam largiri mortuis, requiem fatigatis, afflictijs consolationem. Ipse id factus, quando se mundo reuelans in se completum esse testatur. *Haic raticinium: Spiritus Domini super me, eo quod vixi. Iuxta xerit Dominus me, ad annuntiaandum, mansueti i. misit me vt mederer contritijs.* Hoc illi incum. *Mandebat oneris: Saluum facere quod perierat.* In: *vt si curare omnia in Christo, qua in calis, & que Epistola in terra sunt in ipso.* Confirmat Apostolus. *Qua. 10. le munus Satanæ? vnos occidere, perdere quæ erant reparati, consolatos affligere, hoc est prospere agentibus? Hæc agit, in eum finem. Christi Circuit quærens quem deuoret, de quibus alijs. manus. Hoc Deus intendit, illos agnoscamus principes, & quos pes, & vtique sciamus, & officium & intentionem: tuadet namque ratio, capias, quid à te. Christus exigit, quid tibi desideret, vitam scilicet tibi, salutem, æternitatem gloriæ que concedere: Quando vero à te exigat, opera penitentia, mortificationis, ieiuniorum, carnem tuâ macesces & affligas, tuos comprimis leuiter appetitus, & illos creces, vitam tuam & salutem expostulas, quam hoc medio, consequeris: hoc enim à multis prædixi, annorum centurijs. *Deus nunc. Ipsi, quid Dns. peti à te, nisi vt viuas. Iuxta. 10. go tempore. Ecce. Quocirca solemniter Dominus. Ecce. obstringit iuramento: Vno ego, dicit Dominus, 23. nolo mortem peccatoris, nisi vt conuertatur. & eximat. Tuam agit salutem, tua: consulti quieti, à morte liberare satagit, vitæ perpetuæ regere confortem laborat, quando crucem tollas, horatur, vitam carnalem exheredes, nec eos timeas quibus in corpora datur potestas: hoc enim se pius suble. ter indicauit: *Si quis vult venire post me abneget semetipsum & tollat crucem suam. Ecce. Qui voluerit animum suum saluum facere perdet eum. Quid autem Angelus. Satanæ præterdit & aucupatur: quod tibi beneficium imperdet: te perdere, te perire, te exturbare. Quæo tibi salutem spondet ipsis delicijs ipsis vanitatibus, ipsis obtinendam voluptatibus: Quando tibi contradibus offert lucrum yfuranij, & in domo meretricis pollicetur voluptates, & si ad ludos***

contemnas, diuerticula, pretendit tuam perniciem, ruinas, morteque sempiternam.

Concinne prædixit hoc David illis verbis quorum dedimus expositionem in nostris Tractatibus: *Omnes cogitationes eorum in malum.*

Quando tibi temporis effectus perditionem, voluptates, arguitates, lucra, sub illo pallio tuam celat ipse perditionem. Proinde nos grauius monet Apostolus, nobis prospiciamus, caueamus: *Né circumueniamur à Satana: non enim ignoramus cogitationes eius.* Vt autem de his plebis insitiamur, nullatenus pretendere possit ignorantiam, disponde te sic Spiritus S. Christo proprium imponitur nomen, officij sui declaratum: scilicet Iesus: idcirco Virginem Angelico præuenit ministerio. *Vocabis nomen eius Iesum.* Pariter & sponsus Ioseph, cui idem iniurix: Nec his subleuit, insuper & mouit Placium ut hoc nomen eius superferberet capiti tribus linguis toto mundo celebrerimus: Hebraica, Græca, & Latina: *Iesus Nazarenus Rex Iudæorum*: de quo sic D. Iohannes. *Erat autem scriptum Hebraicè, Græcè, & Latine.* Voluit Spiritus S. teste D. Hieronymo, quis ille esset Dominus, totis orbis agnosceret, quod eius officium, quis eius mortis effectus, quid tum pro nobis in cruce moriens operaretur. Ad hoc voluit officij sui nomen tribus generalibus linguis, quas mundus nouerat, & ut ceteris celebrabat eminentiores crucis titulo præfigi: Hebraica ob venerationem antiquitatis & sanctitatis, Græca vt pote sapientissima & eloquentissima, Latina demum, qua nulla potentior ex viribus Romanorum, quam teste Diu. Augustini, toto mundo fecerat vniuersam. Conati sunt Iudæi, vt titulus ille eradicaretur, directè quippe ipsos impetebat, & in faciem scelus suum obijciebat, quare petierunt à Pilato, vt tolleretur: quibus ille respondit. *Quod scripsi scripsi.* Vt Davidis exemplaretur vaticinium: *Tituli inscriptionem ne disperdas.*

Similiter inquit Rupertus & cum D. Thom. Ve sciamus quis sit diabolus, intelligamus quid in nobis & pretendat & operetur, quod sit illud minus, quod assumpsit, & quare egresso de abyssis, id est de tenebris inferni (qua de causa à D. Iohanne vocatur: *Angelus abyssis* oppositè Christo Domino, cui nomen præfigitur, celestis consilij Angelus: quia de celo descendit) nomen indatur ipsidem tribus linguis Hebraica, Græca & Latina, quod ab omnibus legatur, & ex eo quis sit agnoscat, unde D. Iohannes se diaboli nomen legisse testatur tribus illis linguis exta-

tatum. Cui nomen Hebraicè *Abaddon* Græcè *Apollyon*, & ἄπολλος Latine habens nomen *Exterminans*. Et diaboli nomen tribus linguis descriptum, vt cum omnes agnoscant populi, munus hoc illi esse exterminatorem agere: nomen quo communiter eum Spiritus S. in SS. litteris compellat: *Exterminator*: vt liquido patet in hoc energumeno: quia vt bellè Theophilactus ex Græco colligit quod nomen illud in suo significat rigor: ἄπολλος) nedom lymphato, linguam ligauerat, sed & aures oclulerat, & oculos excæcarat.

Hoc illum quoque nomine iugillat Iudith in illa eloquentissima concione habita populo Nomen Dei, cuius Bethulæ, dum sermone inuicti diabolo de veteris testamenti patribus ob scelera sua sepe ueris castigatis, sic ait: *Exterminatus sum ab exterminatore*: Ex qua haussit dictum D. Paulum eandem loquendi formulam. *Perierunt ab exterminatore.* Illum agnosce: clarissime namque vobis eius nomen præferibit Spiritus S. Nomen eius exterminans. Hoc eius officium. Multa regi huic imponit Spiritus S. nomina, qui utique eum probe nouerat. Ab eo vocatur: *Angelus percussor* 2. Reg. 14. Hebraicè *Maschih*, id est, *Percussor, perdens homicida*, A Salomone: *Ang. lus crudelis*. A Iob: *Mors Frou*. 17. *ingritus*. Nomen scilicet, quo D. Iohannes illum descriperat. *Nomen illi mors*. A Hieremia dicitur: *Iob 18. 14. tur & est, Malleus vniuersa terra.* Omnia constringens, de quo Iulius D. Aug. De eo vt leone 23. scilicet conuenit Ezech. *Leo conuenit omnia ista mea.* Quo simili nomine D. Petrus cum de tempore redarguit: *Leo rugiens, deuorans*. De quibus omnibus nominibus in Tractatibus nostris disputatum. At ceteris omnibus atæponitur illud: *Lat. 1. Pet. 5. nō nōmē eius Exterminans* à David olim impositus: *Exterminatus eam aper de slyua*. Quibus conuenit Iudith & D. Paulus, vt prædiximus. Hoc etenim eius est munus omnia dissipare, disperdere, deuorare, contundere, corpus animam, vitam, spiritum, intellectum, voluntatem, memoriam, sensus, ex cœcitate omnia dissipare, destruit, inuertit, enertit, corrumpit. Sit tibi pauper hic exemplo: in quo cuncta inuertit, & sus euerit cardibus oculos cæcos, aures surdas, linguam mutam, sensus turbatos, intellectum hebetem, caput excerebratum, nequos contractos, totumque corpus dissociatum.

Profundum attende mysterium à D. Hieron. prænotatum, & à Venerabili Beda postea mutatum. Energumenum hunc neda nefario spiritu correptum, sed & surdum, & cæcū & mutum fuisse. Ita vt non solum acibus visus, audi-

H h h 2 audi.

auditis, & locutionis, sed & ipsis fuerat priuatus potentis: in tantum, ut si Christus diabolum tantummodo corpore eiecisset, surdus, mutus, & cæcus adhuc remansisset; quod D. Mathæus signanter aperit: *Oblatus est ei vnus demonium habens cæcus, & mutus, & curauit eum, ita ut loqueretur & videret.* Si namque defectus illi ex eo tantum oriretur, quod eius diabolus corpus inuaserat, totum hoc miraculum efficeretur, sola dæmonis eiectione, ex qua, nullo alio miraculo superaddito, cæcus videret, mutus loqueretur, & surdus audiret. Attamen ait Euangelista, quod nedum illum curauerit, dæmonem expellendo, sed ablatas potentias actusque restituendo.

Vnde D. Hieronymus: *Tria signa simul in vno homine facta sunt, cæcus videt, mutus loquitur, & racula.* possessus à dæmone liberatur. Si vero nomine (mutus) intelligatur & surdus, inserti D. Augustini: *In ca. 12. Tribus linguis, tanquam tribus testibus, testulus Matth. approbatur, quia in ore duorum vel trium testium Tom. 3. habet omne verbum. Tribus linguis, Hebræa scilicet D. Avam. Græca & Latina, quæ lingua toto orbe maxime In Ps. 55. excellunt.*

Sicut autem proxime declarabimus, dicere Tom. 8. licebit cum Venerabili Beda: *Quatuor signa simul in vno homine facta sunt.* Ecce. Abulens. arbitrat hunc hominem priusquam eum diabolus arripisset, seu ab ipsis incunabilis, seu ex accidenti surdum, mutum, cæcumque laborasse. Porro id quod ex Sanctis Patribus excerpso est, quod miser hic, præterquam quod ab imundo correptus esset spiritu, pariter fuerit & cæcus & surdus, & mutus, verum hæc omnia à dæmone processerant, qui hominem inuadens parum est quod illum his priuauerit actibus, in super & ipsas corripit potentias, humorem scilicet crystallinum pupillarum oculi consumens, & spongias euertens, quæ velut parua tympana auribus inseruntur, in quibus auditus potentia selem habet: linguam similiter comosist, ut illa verba formare non posset, ita ut, etiam expulso spiritu, tres illi defectus minime curarentur, cæcitas, surditas: & (vt D. Thom. dicit) *Mutitas.* His liquido constat, quod SS. Patres, nominatim autem D. Chryostom. docent, hominem hunc ex natura non fuisse mutum, surdum ac cæcum, nec ex alio casu, sed opera maligni spiritus, qui illum arripens non solum id effecit, ut totum hominem occuparet, sed realiter obcecaret, surdum, mutumque redderet, & tati eum modo conuulsit, ut licet ipse corpus desereret, nihilominus his omnibus incommodum priuationi-

diaboli.

bis langueret: Hoc namque munus diaboli, hoc toto contendit molimine, nedum actus tollerere congruos, sed &, quantum ei licet, ipsas euertere potentias, & quidquid est in homine, dissipare. Hoc in illo peregit, hoc in vobis conatur, totum te subuertit, & de bono in malum transternit, sedes eras, thronusque Sanctissimæ Trinitatis, transuertit te, & draconum reddidit habitaculum: amicus eras, plus dico, filius Dei, transuertit te in inimicum: celi cuius habebaris, transuertit te, & inferi tui malodiceris; Dei gratia pulcherimus radiabas, transuertit te, & ipsis carbonibus nigrior maculais, *Exterminans:*

Christum modò considera munere suo, vultu ter fanguentem, cuius hoc fit proprium: *Instruere omnia.* saluare, redimere, visum oculis restituere, auribus auditum, linguæ loquelam, optimâ corpori dispositionem, animæ diuinam conferre gratiam: & bene omnia, fecitque laudabiliter. Exiit Deus, sua nobis hæc operetur misericordia, quatenus animam nostram alacres excitemus, ut cum Plalte regio Diuinae clementiæ parana peronemus: *Benedic anima mea Domino, & omnia que intra me sunt, nomini sancto eius.* Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis, qui sanat omnes infirmitates tuas, qui redimit de interitu vitam tuam &c.

§. 13. Erat eiiciens. Diabolum Christum corporibus expellebat, qui enim venerat animabus expulsurus. Declarat D. Vincentius quæstionem scitu dignissimam.

EX hoc principio progrediar D. Thom. que in communi de Christi miraculis: *Christus ad particulana descendit, inguitens, quæ conuenerit Christum operari, cum in mundum venisset. Vitum (quærit) dæmonum eiectione de corporibus hominum debuerit esse inter cætera mirabilia, maxime illi familiaris. Et affirmatiue respondet: finis etenim quo traheretur in hunc mundum hic erat, ut inde dæmonem fortior expelleret vbi tanquam princeps foris armatus dominabatur, qui omnium in illi agro mundi princeps habebatur. Hoc euidenter Christus expressit cum iam morti proximis operta suo, ad quod è caelis descenderat imponeret colophonem: *Nunc princeps huius mundi euertitur foras.* Hoc sumpsit D. Ioannes suæ principum Epistole: *In hoc apparuit filius Dei, ut dissoluat opera diaboli.* Hoc demum est (ait D. Thom.) quod 3. l.*